

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01757/2020-ERU
Č. j. 01757-10/2020-ERU

V Ostravě dne 27. května 2020

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-01757/2020-ERU a zahájeném dne 30. března 2020 s obviněným z přestupku, společností **STATUT s.r.o.**, se sídlem Teplice, Josefa Hory 1858/12, PSČ 415 01, IČO: 250 07 955, ve věci podezření ze spáchání přestupku **podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018** (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost STATUT s.r.o., se sídlem Teplice, Josefa Hory 1858/12, PSČ 41501, IČO: 250 07 955 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 12. října 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Libouchec, poblíž domu č. p. ■■■, činnost spočívající v provádění zemních prací pro pokládku kanalizace, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 94 000 Kč** (slovy: devadesát čtyři tisíc korun českých), která je splatná dle ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 9720.

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 9720.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 30. března 2020 zahájil Energetický regulační úřad (dále také jen „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 01757-7/2020-ERU ze dne 27. března 2020 (dále jen „příkaz“) správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků šetření vedeného pod sp. zn. 03558/2019-ERU.

II. Průběh správního řízení

Dne 20. února 2020 byl do správního spisu záznamem, č. j. 01757-2/2020-ERU, vložen spis sp. zn. 03558/2019-ERU.

Na základě žádosti o poskytnutí informací a podkladů správního orgánu ze dne 20. února 2020, č. j. 01757-3/2020-ERU, obdržel správní orgán emailem ze dne 24. února 2020 (dále jen „email“), vyjádření společnosti GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen „společnost GasNet, s.r.o.“), v němž bylo uvedeno, že došlo k odstavení 74 odběrů, odstávka trvala cca od 16:30 postupně do 22:30, s tím, že oprava plynovodu trvala od 17:00 do 19:00, poté se uvádělo do provozu a byly odstaveni odběratelé - maloodběry.

Součástí spisu je také doručená kopie CD od Policie České republiky, KŘP Ústeckého kraje, Územního odboru Ústí nad Labem, a to dne 5. března 2019, č. j. 01757-6/2020-ERU, jejíž součástí je i stanovisko správce plynárenského zařízení ze dne 13. července 2017, zn. [REDAKCE] (dále jen „stanovisko č. [REDAKCE]“).

Dne 30. března 2020 vydal správní orgán příkaz, který byl účastníkovi řízení doručen dne 30. března 2020. Uvedeným příkazem uznal správní orgán účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Správní orgán účastníkovi řízení výrokem II. příkazu uložil pokutu ve výši 94 000 Kč.

Dne 4. dubna 2020 byl správnímu orgánu do datové schránky doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení v odporu mimo jiné uvedl, že podává odpor z důvodu příliš vysoké pokuty, kdy uložená výše pokuty je 94 000 Kč, ale poslední zjištěný hospodářský výsledek účastníka řízení byl ve ztrátě [REDAKCE] Kč. Podle účastníka řízení nebral správní orgán zřetel na uvedenou skutečnost, když vycházel správní orgán z toho, že účastník řízení měl dle výkazu zisku a ztráty za rok 2017 tržby z prodeje výrobků a služeb ve výši 3 410 000 Kč a v roce 2016 činily jeho tržby z prodeje výrobků a služeb částku ve výši 2 840 000 Kč.

Současně účastník řízení uvedl, že byl v rámci správního řízení součinný, projevil účinnost lítost a uhradil vzniklou škodu provozovateli distribuční soustavy. Nesouhlasí tak s další uloženou sankcí, kdy současně by měl správní orgán zohlednit aktuálně vyhlášený nouzový stav, kdy nemůže účastník řízení realizovat své podnikání. Uvedené dle účastníka

řízení povede k tomu, že jeho finanční situace nebude lepší a uložená pokuta ve výši 94 000 Kč bude pro něj pokutou likvidační.

Na závěr požádal účastník řízení o prominutí pokuty nebo snížení její výše na částku 1 000 Kč.

Dne 8. dubna 2020 zaslal správní orgán účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit aktuální majetkové poměry účastníka řízení č. j. 01757-9/2020-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 8. dubna 2020. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit aktuální majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, a to ve lhůtě 15 kalendářních dnů ode dne doručení přípisu.

Účastník řízení již žádné další vyjádření správnímu orgánu nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

Účastník řízení zaslal správnímu orgánu vyjádření ze dne 12. srpna 2019, vedené pod č. j. 03558-5/2019-ERU, k němuž připojil objednávku výkopových prací učiněnou společností [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „společnost [REDAKCE]“) ze dne 1. října 2018 (dále jen „objednávka“), v níž je uvedeno, že si společnost [REDAKCE] objednává u účastníka řízení výkopové práce 9x RD Libouchec, které se budou týkat propojení mezi jednotlivými domy a připravenými kanalizačními šachtami. Termín realizace do listopadu 2018.

Dále byla uzavřena dohoda o provedení práce ze dne 2. října 2018 mezi účastníkem řízení a panem [REDAKCE], jenž spočívala v obsluhování bagru při zemních pracích před pokládkou kanalizace pro 9 rodinných domů pro generálního dodavatele společnost [REDAKCE].

Součástí správního spisu je dále podání ze dne 27. září 2019 vedené pod č. j. 03558-10/2019-ERU, obsahující doklad o předání staveniště ze dne 3. října 2018 vystavený společností [REDAKCE], podepsaný za tuto společnost panem [REDAKCE], a adresovaný účastníkovi řízení (dále jen „doklad – předání staveniště“). V dokladu – předání staveniště je uvedeno, že jako podklad pro provedení prací je předávána stavební projektová dokumentace s vyznačením tras a míst napojení na stávající rozvody. K podání byla přiložena i faktura č. [REDAKCE] vystavená účastníkem řízení pro společnost [REDAKCE] za provedené práce na částku [REDAKCE] Kč.

Správce plynárenského zařízení vydal stanovisko zn. [REDAKCE] ve věci „Rodinný dům s přípojkami inž. sítí“ k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění

prací spolu s orientačním a detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů a ověřenou přílohou žadatele, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání.

Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu nebylo provedeno.

Dne 12. října 2018 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Libouchec, poblíž domu č. p. ■■■, zaměstnancem účastníka řízení při provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu, bagrem značky ■■■, k poškození plynárenského zařízení jak vyplývá z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 12. října 2018, číslo hlášení v SAP ESM: ■■■■■ (dále jen „protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení“).

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 74 konečným zákazníkům (kategorie maloodběratel) po dobu po dobu 2 hodin 30 minut až 6 hodin (dle uvedení plynárenského zařízení do provozu), a za dobu 30 minut došlo k úniku 205 m³ plynu do ovzduší, jak vyplývá z protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ, číslo protokolu ■■■■■ ze dne 18. října 2018 (dále jen „protokol o úniku“).

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly účastníkem řízení uhrazeny.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 30. listopadu 2018 (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od nabytí své účinnosti dosud novelizován dvakrát, a to naposledy zákonem č. 285/2018 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti

dne 1. ledna 2019. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován také dvakrát, a to zákonem č. 131/2015 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2020.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, odst. 9, odst. 10 energetického zákona nebo ust. § 68 odst. 3 nebo odst. 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě zaměstnanec účastníka řízení, kdo prováděl zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Ve stanovisku zn. [REDAKCE] je uvedeno, že v ochranném pásmu plynovodů budou zemní práce prováděny výhradně ručním způsobem. K poškození plynárenského zařízení došlo dne 12. října 2018 strojem zn. [REDAKCE]. Účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu, a i přesto nepožádal o vytyčení umístění plynárenského zařízení, nerespektoval podmínky stanoviska zn. [REDAKCE] a k provádění zemních prací použil strojní mechanismus. Účastník řízení tak na sebe vzal odpovědnost za případné poškození plynárenského zařízení.

Jednání zaměstnance účastníka řízení je přičitatelné účastníkovi řízení, když zaměstnanec vykonával činnost pro účastníka řízení a tato byla v příčinné souvislosti s porušením povinnosti uložené účastníkovi řízení (ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. IV. Vypořádání námitek účastníka řízení

V podaném odporu účastník řízení neuvedl žádné skutečnosti či námitky ohledně jeho odpovědnosti za přestupek či zjištěného skutkového stavu, ale uvedl pouze skutečnosti týkající se povinnosti uhradit uloženou pokutu a nesouhlasil s výší uložené pokuty.

Správní orgán je povinen při ukládání pokuty zabývat se i otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Ty může zjistit ze dvou zdrojů. Prvním je zaslání údajů o majetkových

poměrech přímo od účastníka řízení, což se v daném případě nestalo a účastník řízení správnímu orgánu žádný dokument o svých finančních poměrech nepředložil. Druhým zdrojem těchto informací jsou údaje veřejně přístupné, a to zejména ve sbírce listin veřejného rejstříku. Z těchto údajů zjistil správní orgán finanční poměry účastníka řízení za rok 2017, rok 2016 a rok 2015. Aktuálnější finanční poměry nejsou správnímu orgánu známy, jelikož účastník řízení nezaložil do sbírky listin veřejného rejstříku výkaz zisku a ztráty za rok 2018 a rovněž ho nepředložil ani správnímu orgánu. Při ukládání pokuty tak správnímu orgánu nezbylo nic jiného, než vycházet z jemu dostupných údajů. Blíže se k majetkovým poměrům správní orgán vyjadřuje v části V. tohoto rozhodnutí.

Případná součinnost účastníka řízení, kterou ve svém odporu uvádí, se promítla do zjištění úplného skutkového stavu v rámci šetření správního orgánu. Správní orgán tuto skutečnost však nehodnotil jako polehčující. Správní orgán však již v příkaze zohlednil, že účastník řízení uhradil vzniklou škodu provozovateli distribuční soustavy a tuto skutečnost hodnotil jako polehčující. Uvedená skutečnost však není důvodem pro neuložení pokuty za vzniklé porušení plynárenského zařízení. Dále účastník řízení ve svém odporu uvedl, že projevil účinnou lítost a přestupek nebyl spáchán úmyslně. K tomuto správní orgán uvádí, že účinná lítost není v rozhodovací praxi správního orgánu považována za polehčující okolnost a ani v tomto konkrétním případě správní orgán nepovažuje za vhodné, natož nutné, analogicky s trestním právem k účinné lítosti přihlídnout. Co se týče neúmyslného spáchání přestupku, správní orgán uvádí, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy.

Aktuální situace v České republice způsobená nouzovým stavem není sama o sobě důvodem pro neuložení pokuty účastníkovi řízení či pro snížení uložené pokuty. Je však možné špatnou finanční situaci účastníka řízení (pokud bude prokázána) zohlednit v rámci případného řízení o žádosti o rozložení pokuty na splátky.

Účastníkem řízení navrhovanou výší pokuty 1 000 Kč, nelze považovat za odpovídající vzniklým následkům a nadto by se jednalo o uloženou pokutu neodpovídající obdobným případům projednávaným u správního orgánu.

IV. V. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak to vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na spolehlivém provozu plynárenské

soustavy, jelikož došlo k přerušení dodávky plynu 74 konečným zákazníkům (kategorie maloobděratel) po dobu po dobu 2 hodin 30 minut až 6 hodin (dle uvedení plynárenského zařízení do provozu), a za dobu 30 minut došlo k úniku 205 m³ plynu, což nelze rozhodně považovat za zanedbatelný následek, neboť přerušení dodávky plynu, byť i jedinému zákazníkovi, již představuje narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

IV. VI. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Účastník řízení je společností s předmětem podnikání provádění staveb včetně jejich změn, udržovacích prací na nich a jejich odstraňování, projektová činnost ve výstavbě a montáž, opravy, revize a zkoušky vyhrazených plynových zařízení již od 23. srpna 1996. Jako profesionál, který ve stavebnictví podniká již od roku 1996, si měl být vědom toho, že veškeré činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je třeba provádět tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení pomocí strojního mechanismu, což bylo v rozporu s podmínkami stanovenými ve stanovisku zn. [REDAKCE] k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území k provádění prací, a nadto si ani nenechal přesnou polohu plynárenského zařízení vytyčit. Správní orgán tak činí závěr, že účastník řízení při své činnosti nepostupoval s dostatečnou opatrností a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 zákona o odpovědnosti

za přestupky lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť cena věci, kterou účastník řízení ke spáchání přestupku užil (bagr značky ■■■■■), je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi správního orgánu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi správního orgánu v obdobných nebo shodných případech. Správní orgán je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), písm. c) a písm. g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Dále správní orgán přihlížel dle ust. § 38 písm. b), písm. c) a písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k majetkovým poměrům pachatele.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 74 konečným zákazníkům, k úniku 205 m³ plynu do ovzduší a účastník řízení si nazajistil vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Tyto skutečnosti správní orgán honotil jako výrazně přitěžující okolnost a při ukládání výše sankce přihlédl k míře tohoto následku.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu. Tuto skutečnost správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost i proto, že středotlaký plynovod podléhá jiným legislativním a technickým požadavkům (požadavky na materiál, hloubku uložení, tlakování, trasování, apod.) než např. plynovodní přípojky. Tudíž poškození takového plynárenského zařízení lze považovat za závažnější.

Provádění činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně hodnotil správní orgán rovněž jakožto přitěžující okolnost, neboť tento způsob byl v rozporu s podmínkami stanovenými ve stanovisku č. [REDACTED].

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona ze strany účastníka řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je třeba uvést, že účastník řízení není evidován v rámci žádného správního řízení, v němž by bylo pravomocně rozhodnuto o vině účastníka řízení za porušení ustanovení ve věcné působnosti správního orgánu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Jako polehčující okolnost správní orgán hodnotil skutečnost, že účastník řízení uhradil způsobenou škodu provozovateli distribuční soustavy.

Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení v rámci správního řízení své aktuální majetkové poměry nedoložil.

Ve sbírce listin veřejného rejstříku má účastník řízení uložen výkaz zisku a ztráty sestavený ke dni 31. prosince 2017, z něhož vyplývá, že měl účastník řízení v roce 2017 výsledek hospodaření za účetní období ve výši - 249 000 Kč a za rok 2016 výsledek hospodaření za účetní období ve výši 201 000 Kč.

Z výkazu zisku a ztrát sestaveného ke dni 31. prosince 2016, založeného ve sbírce listin ve veřejném rejstříku, vyplývá, že měl v roce 2016 účastník řízení výsledek hospodaření běžného účetního období ve výši 201 000 Kč a za rok 2015 výsledek hospodaření běžného účetního období ve výši - 393 000 Kč.

Ekonomická ztráta účastníka řízení, a to již v roce 2017, sama o sobě neznamená, že by pro účastníka řízení byla pokuta v uložené výši skutečně likvidační, když správnímu orgánu nejsou známy aktuální majetkové poměry účastníka řízení. Účastník řízení měl dle výkazu

zisku a ztráty za rok 2017 tržby z prodeje výrobků a služeb ve výši 3 410 000 Kč a v roce 2016 činily jeho tržby z prodeje výrobků a služeb částku ve výši 2 840 000 Kč.

S ohledem na zjištěný stav správní orgán nemá za to, že by uložená pokuta mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Jak vyplývá z rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu, konkrétně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008–133, likvidační pokuta je taková sankce, „*kteřá je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.*“ Správní orgán dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. června 2015, č. j. 4 As 53/2015-26, v němž soud uvedl, „*že samotný záporný výsledek hospodaření však není překážkou pro uložení pokuty a neznamená ani, že uložená pokuta je likvidační.*“ S ohledem na tržby účastníka řízení v letech 2016 a 2017 nemá správní orgán za to, že by byly naplněny podmínky pro shledání uložené pokuty jako likvidační.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Pokuta byla uložena ve stejné výši jako v příkazu ze dne 27. března 2020, č. j. 01757-7/2020-ERU, neboť správní orgán neshledal žádný důvod pro její snížení. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Výše uložené pokuty je v projednávaném případě ovlivněna především neprovedením vytyčení plynárenského zařízení v terénu a velkým počtem zákazníků, jimž byla přerušena dodávka plynu. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

Správní orgán závěrem poznamenává, že uložená pokuta byla stanovena při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty a činí méně než 1% zákonného rozpětí výše pokuty. Pokuta v uložené výši tak není a nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existenci účastníka řízení, a nemá tedy likvidační charakter. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi správního orgánu v obdobných nebo shodných případech.

Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky.

VI. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky

ve znění pozdějších předpisů a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Terezie Foltánová, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava